

Gør Det Selv

SVÆRHEDSGRAD:

Giv dig god tid, så er der ikke noget, der er svært. En fræser til fladdyvler vil forenkle arbejdet en hel del.

TIDSFORBRUG:

En hyggelig weekend plus tid til at male med tørretid

PRIS:

300-400 kroner for to kasser

Fra skrot til slot:

Blomsterkasser med flotte detaljer

Selv med få nye planter ser de fine kasser godt ud, og det bliver endnu bedre, når planterne vokser.

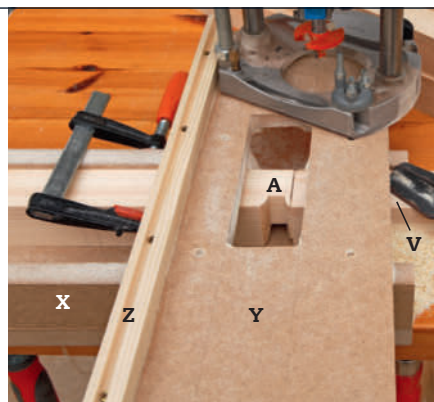
Stolper og sider

Vi bygger to plantekasser. De er flottere, når de er flere – og når du har samlet én side og fræset én hjørnestolpe, betyder det ikke meget, om du skal lave tre eller syv mere. Bl.a. fordi du må lave et hjælpeværktøj til at fræse spor i stolperne.

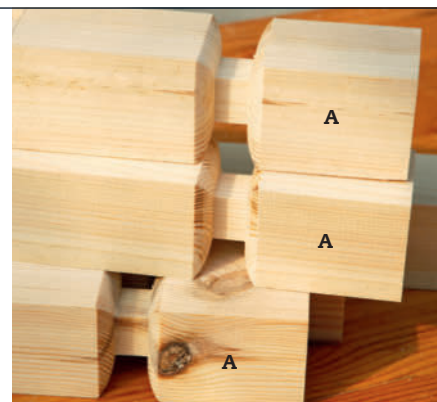
Det består af en "skærekasse" (X) med to sider og en bund, ligesom skærekasser, du saver lister i. Oven på kassen skrues du en plade (Y) med et hul, som fræsejernet kan arbejde gennem.

På denne plade skrues du en liste (Z), som fræseren kan køre op mod.

Nu kan du stikke stolpen ind i kassen til en fastspændt stopklods (V) og fræse et spor med et rundingsjern – og gentage det lynhurtigt på alle sider af alle stolper.

1 Stolperne (A) skæres til og får deres fræsespor oppe og nede. Du må prøve dig frem, til du finder de rigtige mål på den kasse, du bygger til at fræse sporene i, for det afhænger af fræsejernet – og af din smag. Vi lægger midten af sporet 6 cm fra stolpeenden.

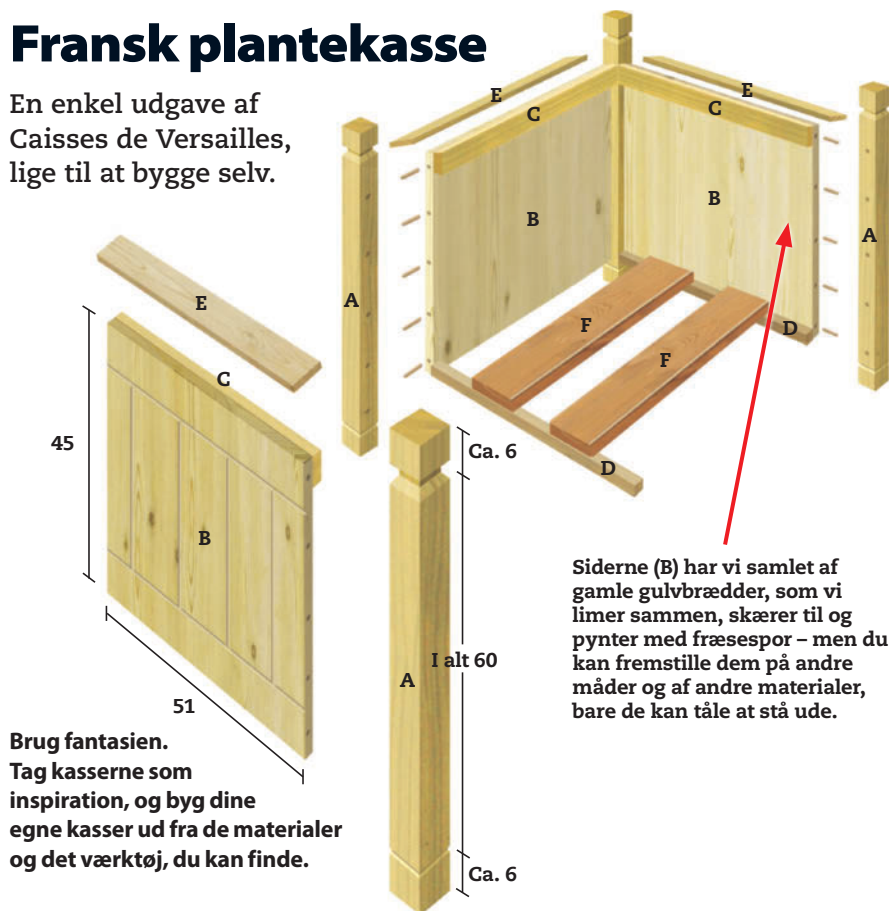

2 Du kan selv improvisere videre. De franske plantekasser har altid pynt på hjørnestolpernes top, og ofte er det runde kugler. Vi kan ikke dreje dem, så vi nøjes med sporene i bunden – og følger foroven op med også at runde stolpens top med jernet.

Med inspiration fra Solkongens slot bygger vi to flotte plantekasser af enkle brædder.

Fransk plantekasse

En enkel udgave af Caisses de Versailles, lige til at bygge selv.

Brug fantasien. Tag kasserne som inspiration, og byg dine egne kasser ud fra de materialer og det værktøj, du kan finde.

fungerer som skjulere for hver sin plast-beholder, der står på en bund af tryk-imprægnerede terrassebrædder.

Det karakteristiske ved de klassiske Caisses de Versailles er, at de er omtrent lige høje, brede og dybe, og at de fire hjørnestolper rager op over siderne, men du kan frit lege videre med princippet.

DET HAR VI BRUGT

Materialer

2 kasser på cirka 60 x 60 x 60 cm

45 x 45 mm fyr/gran:

- 8 hjørnestolper (A) a 60 cm

21 x 110 mm gulvbrædder (fx):

- 8 sider (B) a 50 x 45 cm, som limes sammen af i alt 18 m brædder

15 x 95 mm fyr/gran:

- 8 støttelister (C) a 50 cm, ca. 46 mm brede (brættet deles på langs med skrå snit)

27 x 27 mm fyr/gran:

- 4 bærelister (D) a 50 cm

15 x 55 mm fyr:

- 8 dæklister (E) a 50 cm

28 x 95 mm trykimprægneret fyr (fx):

- 4 bundbrædder (F) a 50 cm

Desuden:

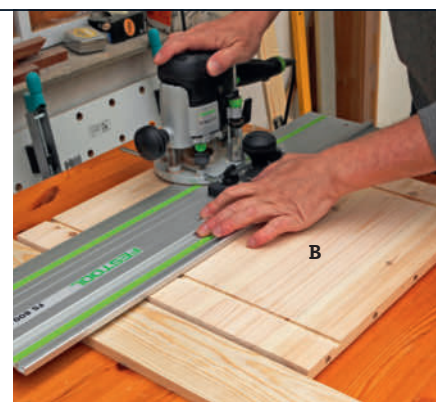
- 32 propper, 10 mm
- 80 dyvler, 10 x 40 mm
- Lim, skruer, grundingsolie og maling
- 8 gevindfodder med indslagsmøtrikker
- 2 plastbeholdere til planter m. fiberdug

3 Siderne (B) samles som limtræ af gulvbrædder, men du kan bruge meget andet – træ og lim skal bare kunne stå ude. Som limtvinger bruger vi trækiler (K), der spænder op mod fastskruede klodser (L) i en "limkasse". Listen (M) holder brædderne nede.

4 De sammenlimede sider (B) skæres til på mål og med helt rette vinkler. De øverste kanter skærer vi med en hældning udad på 10 grader – så vil dæklisterne (E) komme til at sidde skråt, så vandet løber af.

5 Kassernes sideflader brydes med fræsespor, som får det til at se ud, som om de er bygget med både vandrette og lodrette brædder. De to vandrette spor fræser vi med et notjern, de fire lodrette spor fræser vi med et V-jern.

Kassen samles

Siderne samles med hjørnestolperne med lim og runde dyvler. Det er en fin klassisk teknik helt i stil med kasserne, og den kræver stor præcision.

Derfor borer vi ikke hullerne med en boremaskine, men med en overfræser, der udstyres med et 10 mm spiralformet fræsejern. Overfræseren er meget stabil, den fører boret præcis vinkelret på sin fod, og ved hjælp af dens parallelanslag kan du nemt placere alle hullerne i præcis samme afstand fra kanten.

To af siderne limes sammen med deres hjørnestolper, og når limen i dem er tør, tilføjes de sidste sider.

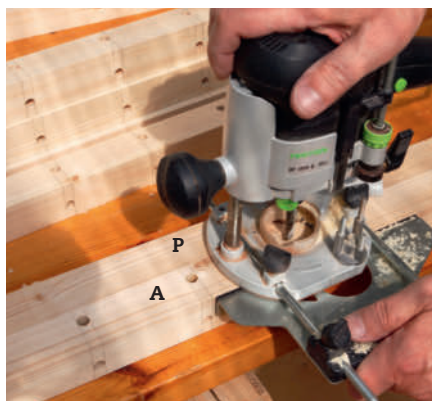
1 Fin opstregning. Der måles nøje ud til fem 10 mm dyvler på sidernes to lodrette kanter. Nøjagtighed er særlig vigtigt her, når dyvlerne senere skal passe over for borerne i hjørnestolperne. Derfor streges der op med en tynd pen.

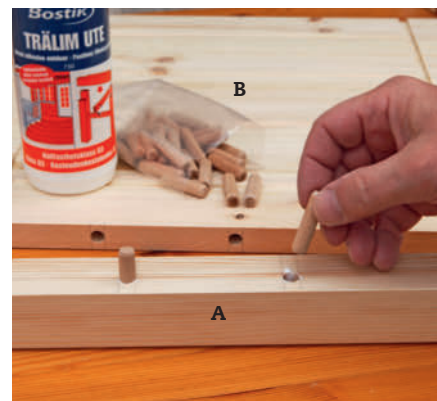
2 Hullerne til dyvlerne i kanten af siderne (B) borer vi med en overfræser, så de bliver helt præcise. Et par høvlede lægter (N) spændt om pladens kant giver overfræseren en bred flade at balancere på og en god kant at styre efter.

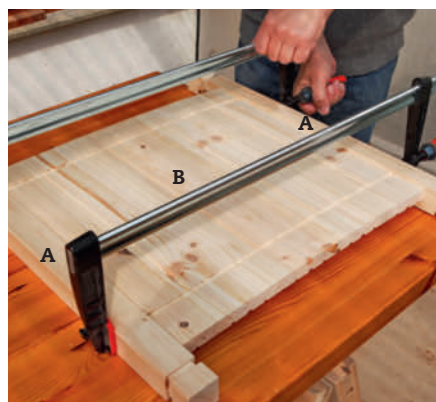
3 Hullernes placering overføres med en vinkel. Fra en sides kant overføres dyvelboringernes målstreger til en hjørnestolpe (A) ved hjælp af en vinkel, mens de to emner er spændt sammen. På samme vis overføres de til alle stolper.

4 Dyvelhullerne i hjørnestolperne (A) bores også med overfræseren. Alle huller på de to indvendige sider af alle stolper bores med samme indstilling af dybde- og parallelanslag. Her giver en enkelt støtteliste (P) en god flade at hvile på.

5 To af kassens sider (B) limes nu sammen med sine stolper (A). Dyvlerne vædes med lim i den ene ende og trykkes ned i stolpens huller, og resten af dyvel og limflade smøres med lim, hvorefter siderne trykkes ned på plads.

6 Siden (B) og stolperne (A) spændes sammen, mens limen tørrer. Her bruger vi lange limtvinger – det er nemt og godt, men de er også ret kostbare, og du kan bruge samme "limkasse", som vi viste, da vi samlede siderne af brædder.

7 De sidste sider (B) føjes til med lim og dyvler, når limen binder stolperne urokkeligt til de første. Også her skal du sikre at få dyvlerne limet fast i alle huller og tilføje lim på kanten, men ikke unødvendigt meget – overskuddet er kun til besvær.

8 Kassen spændes sammen. Når gavle og facader samles med lim og dyvler, slår du samlingerne sammen med lette slag og en klods som mellemlæg. Igen er lange tvinger gode, men kan fx erstattes af et bånd, der strammes ud med kiler.

De sidste lister

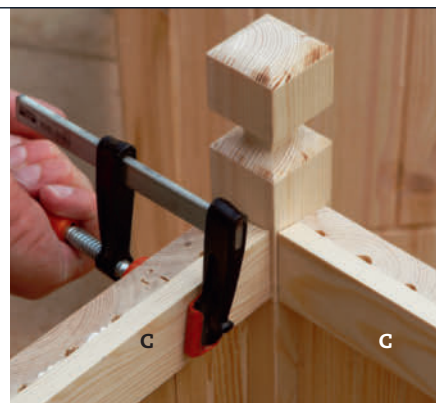
Når limen er tør, skal kasserne have en bund, der kan bære den plastbeholder, som jorden til blomsterne fyldes i. Oppe dækkes overkanten af siderne med skrå brædder, der beskytter siderne mod regn.

De færreste træsorter tåler at stå op ad våd jord i længere tid ad gangen, så plastbeholderne, der er skabt til dette formål, forlænger kassernes levetid mange gange.

De måler 45 x 45 cm foroven, er 41 cm høje og skræner lidt indad mod bunden, hvor der er drænhuller. Hvis du finder beholdere med lidt andre mål, så kan du let tilpasse kassen efter dem.

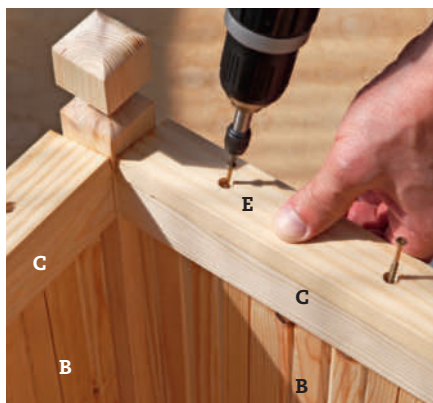
1 Målene kontrolleres i forhold til plastbeholderen. Før dæklisterne (E) på overkanterne skæres til og limes fast, ser vi, om der er plads til plastbeholderen. Der skal helst være plads til fingrene, så du kan løfte plastbeholderen op.

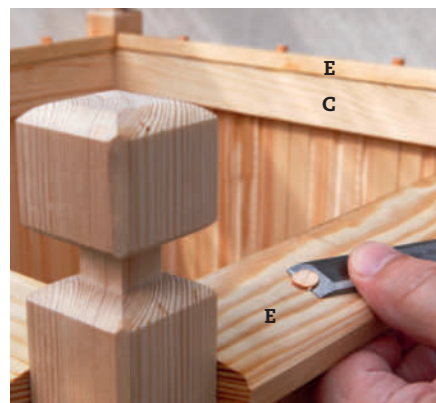
2 Langs overkanten af siderne (B) sætter vi støttelister (C). Dem har vi fremstillet ved at dele et tyndt bræt på 15 x 95 mm på langs med rundsaven vinklet 10 grader, samme hældning som sidernes overkanter. De limes fast langs kanterne.

3 Langs sidernes underkanter fastgør vi bærelisterne (D), som kan bære bundbrædderne (F). Her bruger vi skruer og undlader lim for at gøre det let at udskifte bærelisterne, hvis det fugtige miljø lukket inde nær jorden tærer på dem.

4 Dæklisterne (E) skrues på kanterne, så de beskytter bræddeenderne på de skrå overkanter. Listerne er så brede, at de har lidt udhæng over siderne. Først borer vi 10 mm brede huller, som skruerne sættes ned i, så vi kan dække dem med træpropper.

5 Skrueerne i dæklisterne proppes af med 10 mm træpropper. Det er ikke bare pænt, det beskytter også træet mod indtrængende fugt. Du kan købe færdige propper eller selv lave dem med et 10 mm propbor. De limes fast og skæres til.

MATERIALER

Gevindfodderne, der skrues op i indslagsmøtrikker i bunden af hvert ben, er en lille tilføjelse med gode funktioner. Dels er de nemme at justere i højden, hvis kassen vipper, dels holder de benene fri af vand.

Knasterne dækkes med spærrelak, og siderne grundes og males to gange.

